

POSTANOWIENIE

10 lipca 2024 r.

Sąd Najwyższy w Izbie Cywilnej w składzie:

SSN Ewa Stefańska

na posiedzeniu niejawnym 10 lipca 2024 r. w Warszawie
w sprawie ze skargi D. N. - jako następcy prawny A. N. o stwierdzenie
niezgodności z prawem
prawomocnego nakazu zapłaty w postępowaniu upominawczym Sądu Rejonowego
z 23 lipca 2020 r., I Nc 1536/20,
wydanego w sprawie z powództwa J. K.
przeciwko D. N. - jako następcy prawny A. N.
o zapłatę,

1) odrzuca skargę;

2) zasądza od D. N. na rzecz J. K. 2 700 zł (dwa tysiące siedemset) tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego w postępowaniu skargowym.

UZASADNIENIE

D. N., będąca następcą prawnym pozwanego A. N., wniosła skargę o stwierdzenie niezgodności z prawem nakazu zapłaty z 23 lipca 2020 r. wydanego przez Sąd Rejonowy w Gorzowie Wielkopolskim w sprawie z powództwa J. K. przeciwko A. N. o zapłatę.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Skarga o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego orzeczenia stanowi nadzwyczajny środek zaskarżenia, którego rozstrzygnięcie przez Sąd

Najwyższy ma charakter prejudykatu umożliwiającego dochodzenie od Skarbu Państwa roszczeń odszkodowawczych za szkodę wyrządzoną przez niezgodne z prawem wykonywanie władzy publicznej (art. 417¹ § 2 k.c.). Wstępna ocena skargi o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego orzeczenia polega na weryfikacji, której celem jest wyeliminowanie tych skarg, które są oczywiście bezzasadne (art. 424⁹ k.p.c.) lub podlegają odrzuceniu (art. 424⁸ k.p.c.).

Zgodnie z art. 424¹ § 2 k.p.c. w wyjątkowych wypadkach, gdy niezgodność z prawem wynika z naruszenia podstawowych zasad porządku prawnego lub konstytucyjnych wolności albo praw człowieka i obywatela, można żądać stwierdzenia niezgodności z prawem prawomocnego wyroku sądu pierwszej lub drugiej instancji kończącego postępowanie w sprawie, jeżeli strona nie skorzystała z przysługujących jej środków prawnych, chyba że jest możliwa zmiana lub uchylenie wyroku w drodze innych przysługujących stronie środków prawnych. Powyższa regulacja stanowi wyjątek od wyrażonej w art. 424¹ § 1 k.p.c. zasady, że skarga o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego orzeczenia przysługuje od prawomocnego orzeczenia sądu drugiej instancji kończącego postępowanie w sprawie, jeżeli przez jego wydanie stronie została wyrządzona szkoda, a zmiana lub uchylenie orzeczenia w drodze przysługujących stronie środków prawnych nie było i nie jest możliwe.

Ustalając zaistnienie wyjątkowego wypadku w rozumieniu art. 424¹ § 2 k.p.c. należy mieć na względzie nie tylko przyczyny niezgodności z prawem danego wyroku (nakazu zapłaty), ale i powody nieskorzystania przez stronę z możliwości jego zaskarżenia, ponieważ wyjątkowe wypadki, o których mowa w tym przepisie, obejmują jedynie okoliczności odnoszące się do nieskorzystania przez stronę z przysługujących jej środków zaskarżenia z przyczyn od niej niezależnych, np. z powodu ciężkiej choroby, katastrofy, klęski żywiołowej, błędnej informacji udzielonej przez pracownika sądu (zob. postanowienie SN z 19 marca 2015 r., IV CNP 58/14). Tymczasem w przedmiotowej skardze stwierdzono jedynie, że „A. N. nie wniósł środka zaskarżenia od nakazu zapłaty”. Trudno także uznać, że wyegzekwowanie świadczenia od następcy prawnego zmarłego stanowi wyjątkowy wypadek prowadzący do naruszenia podstawowych zasad porządku prawnego lub

konstytucyjnych wolności albo praw człowieka i obywatela w rozumieniu art. 424¹ § 2 k.p.c.

Mając powyższe na względzie, na podstawie art. 424⁸ § 2 k.p.c., Sąd Najwyższy odrzucił skargę.

O kosztach postępowania skargowego orzeczono na podstawie art. 108 § 1, art. 391 § 1 i art. 398²¹ k.p.c., z uwzględnieniem § 2 pkt 6 w zw. z § 10 ust. 5 pkt 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie (Dz. U. z 2023 r., poz. 1964).

[SOP]

[ms]